

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 6Ssk/48/2021
Identifikačné číslo spisu: 7019200286
Dátum vydania rozhodnutia: 10. mája 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: predsedníčka senátu, sudkyňa spravodajkyňa
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:7019200286.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členov senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobcu: Z. K., nar. XX. P. XXXX, bytom G. č. XXX, zastúpeného: JUDr. Tatianou Jánošíkovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Rooseweltova č. 6, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, Bratislava, Ul. 29. augusta č. 8 a 10, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 2. januára 2019, č. 74764-4/2018-BA, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 14. júla 2021, č. k. 3Sa/10/2019-133, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

I.

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej ako „krajský súd“) rozsudkom zo dňa 14. júla 2021, č. k. 3Sa/10/2019-133 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) zamietol správnu žalobu v sociálnej veci, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 2. januára 2019, č. 74764-4/2018-BA (ďalej aj „preskúmané rozhodnutie“), ktorým žalovaný podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) v celom rozsahu zamietol odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredie (ďalej aj „Ústredie“), zo dňa 11. septembra 2018, č. 16349-45/2018-BA, vo veci nároku na úrazovú rentu a jej výplatu, a toto rozhodnutie potvrdil. O náhrade trov konania krajský súd rozhodol pri aplikácii § 167 ods. 1, § 168 SSP za použitia § 195 SSP tak, že účastníkom konania náhradu trov nepriznal, nakoľko žalobca v konaní nebol úspešný, a u žalovaného pri aplikácii § 168 SSP (a contrario) neboli splnené podmienky na náhradu trov konania s poukazom na výnimočnosť.

2. Krajský súd mal za preukázané, že Sociálna poisťovňa, ústredie ako prvostupňový orgán vydala dňa 11. septembra 2018 rozhodnutie č. 16349-45/2018-BA (ďalej aj „prvostupňové rozhodnutie“), ktorým

žalobcovi titulom poškodenia zdravia v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 12. septembra 1975 priznalo podľa § 88, § 89 zákona č. 461/2003 Z. z. a v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 404/2010 Z. z. nárok na úrazovú rentu od 1. júla 2011 v sume 195,40 Eur mesačne s tým, že táto suma sa v zmysle § 89 ods. 8, ods. 9 zákona č. 461/2003 Z. z. a iné zvýšila

- od 1. januára 2012 na 201,90 Eur mesačne,
- od 1. januára 2013 na 208,10 Eur mesačne,
- od 1. januára 2014 na 212,90 Eur mesačne,
- od 1. januára 2015 na 215,80 Eur mesačne,
- od 1. januára 2016 na 216,80 Eur mesačne,
- od 1. januára 2017 na 221,20 Eur mesačne,
- od 1. januára 2018 na 225,70 Eur mesačne.

Prvostupňový správny orgán ďalej rozhodol tak, že

- žalobca v zmysle § 114 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. nemá nárok na výplatu úrazovej renty z titulu jej premlčania od 1. júla 2011 do 26. mája 2012,
- od 27. mája 2012 do 31. mája 2012 má nárok na výplatu úrazovej renty v alikvótnej sume 32,60 Eur,
- od 1. júna 2012 má nárok na úrazovú rentu v sume 201,90 Eur mesačne,
- nárok bude trvať do zmeny podmienok rozhodujúcich pre priznanie nároku na úrazovú rentu, na jej výplatu alebo na určenie jej sumy podľa zákona č. 461/2003 Z. z., najneskôr však do dňa dovŕšenia dôchodkového veku alebo do dňa priznania predčasného starobného dôchodku. Na odvolanie žalobcu proti tomuto rozhodnutiu žalovaný rozhodnutím z 2. januára 2019, č. 74764-4/2018-BA odvolanie v celom rozsahu zamietol a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie potvrdil. Žalobca s rozhodnutím nesúhlasil podal na Krajský súd v Košiciach odvolanie.

3. Krajský súd napadnutým rozsudkom žalobu ako nedôvodnú zamietol. Poukázal na právnu úpravu zákona č. 461/2003 Z. z. v otázke posudkovej činnosti a uviedol, že správny súd nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie miery poklesu pracovnej schopnosti, ale rovnako ako žalovaný, musí vychádzať z lekárskeho posudku, pričom posudzuje ich presvedčivosť s prihliadnutím na všetky okolnosti danej veci, najmä na námietky osoby uplatňujúcej nárok. Na základe vykonaného dokazovania potom dospel k záveru, že skutkové okolnosti týkajúce sa určenia miery poklesu pracovnej schopnosti žalobcu boli dostatočne ozrejmené posudkovými lekármi, ktorí vyhodnotili zdravotný stav žalobcu s prihliadnutím na pracovnú náplň elektrikára, a to na základe predložených odborných lekárskeho vyšetrení, ktoré im boli zo strany žalobcu ku dňu ich rozhodovania predložené. V priebehu súdneho konania podľa správneho súdu nebolo zistené, že by posudkoví lekári nevyhodnotili niektorú lekársku správu alebo nález, ktoré im žalobca predložil, a túto skutočnosť žalobca ani nespochybňoval. Ďalej správny súd konštatoval, že v konaní nebolo preukázané ani to, že by žalobcov zdravotný stav odôvodňoval určenie vyššej miery poklesu jeho pracovnej schopnosti, než bolo určené posudkovými lekármi, v rozsahu 70 %.

4. Krajský súd sa stotožnil s postupom žalovaného, ktorý pre posúdenie miery poklesu zárobkovej schopnosti dopytoval predpokladaného zamestnávateľa žalobcu ohľadom predloženia pracovnej náplne v čase pracovného úrazu, ktorý však profesiogram neposkytol, preto posudkoví lekári vychádzali len z pravdepodobnej pracovnej náplne elektrikára. Krajský súd sa stotožnil i s percentuálnym vyjadrením miery poklesu pracovnej schopnosti žalobcu v rozsahu 70 %, ktoré bolo podľa neho určené v súlade so zdravotnou dokumentáciou, s prihliadnutím na náplň práce elektrikára, a bolo zrozumiteľne odôvodnené a vysvetlené. Dodal, že žalobca v priebehu jednotlivých konaní ani nespochybňoval, že práce v rozsahu 30 % by nemohol vykonávať.

5. Krajský súd odobril aj dátum vzniku nároku na úrazovú rentu určený na deň 1. júla 2011, kedy došlo k ukončeniu pracovnej činnosti žalobcu, s poukazom na to, že skorší dátum aby vzhľadom k dovtedajšiemu plnému výkonu povolania elektrikár u žalobcu ani neprichádzal do úvahy; a nemal pochybnosti ani o správnosti výpočtu denného vymeriavacieho základu rozhodného pre výpočet úrazovej renty.

6. Krajský súd uzavrel, že v priebehu konania sa nevyskytli také skutočnosti, ktoré by prijatý záver žalovaného, vyplývajúci navyše z lekárskeho posudku, spochybnil alebo vyvrátil.

II.

7. Proti napadnutému rozsudku podal žalobca (ďalej aj „sťažovateľ“) dňa 8. septembra 2021 kasačnú sťažnosť, ktorou sa domáhal, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší správny súd“ alebo „kasačný súd“) napadnutý rozsudok zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie zruší a vec žalovanému vráti na ďalšie konanie. Kasačnú sťažnosť odôvodnil tým, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 440 ods. 1 písm. g) SSP].

8. Po obsiahlom zhrnutí skutkového stavu veci sťažovateľ vyjadril nesúhlas s napadnutým rozsudkom, ktorý odôvodnil tým, že zdravotné následky pracovného úrazu mu od 1. júla 2011 neumožňujú, vzhľadom k počtu absolvovaných operácií, vykonávať prácu elektrikára vôbec, ani v rozsahu 30 %. Zdôraznil, že pri úraze utrpel popáleniny na 65 % povrchu tela, každoročne absolvuje bolestivé a komplikované operácie, ktoré bude musieť podstupovať do konca života. V tejto súvislosti poukázal na to, že záver žalovaného a posudkových lekárov, že pôvodné zamestnanie môže vykonávať v rozsahu 30 %, je v priamom rozpore s bodom 43 rozsudku, v ktorom sa uvádza opak.

9. V ďalšom sťažovateľ namietal, že z jednotlivých rozhodnutí ani z napadnutého rozsudku nevyplýva, z akého zdroja bola zistená pravdepodobná náplň práce elektrikára a rozdelenie jednotlivých pracovných náplní na tie, ktoré vykonávať môže, a tie, ktoré nie. Podotkol, že žiadnu z činností, ktoré sú základom práce elektrikára, v konečnom dôsledku vykonávať nemôže. Niektoré pracovné úkony, ktoré boli zaradené kategórie 30 %-nej spôsobilosti, sú nevyužiteľné, pretože svoju prácu nemôže vykonávať „od stola“. Vzhľadom k tomu je pokles jeho reálnej pracovnej schopnosti 100 %.

10. Sťažovateľ zhrnul, že v danej veci sú splnené dôvody kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP s poukazom na nesprávnu aplikáciu § 88 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z., v dôsledku čoho bola u neho nesprávne určená miera poklesu pracovnej schopnosti na 70 %, hoci reálne dosahuje mieru 100 %.

11. Ku kasačnej sťažnosti žalobca priložil dva dokumenty (prílohy), a to: - „Vyjadrenie k rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Sa/10/2019-133 IČS:7019200286 zo dňa 14.7.2021 sudcom Z.. S. H.“, v ktorom prezentoval svoje vlastné vyjadrenie k veci. Okrem iného uviedol, že krajský súd nezhodnotil jeho problém objektívne a seriózne, nebral do úvahy jeho závažné zdravotné a psychické problémy a sústredil sa iba na argumenty Sociálnej poisťovne. Ťažko zdravotne postihnutí a znetvorení občania nemajú podľa neho žiadnu šancu zaradiť sa do normálneho plnohodnotného života. Môžu sa len snažiť prispôbiť sa. On sám mal 45 komplikovaných operácií, nikdy nebol na „PN“, nikdy nepracoval v žiadnej firme, kde sú spoločné šatne, sprchy. Snažil sa byť samostatný, pokiaľ to šlo. Napokon kasačný súd požiadal o priznanie úrazovej renty v plnej výške, nakoľko následky úrazu bez vlastnej viny ho vyradili zo života bez možnosti čo i len čiastočne sa zaradiť do pracovného procesu. - „Nález zo dňa 31.08.2021 14:11“ vypracovaný S.. K. L., ktorým žalobca dokladoval svoj aktuálny zdravotný stav.

III.

12. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti, ktorá mu bola doručená dňa 23. septembra 2021, vyjadril podaním doručeným správne súdu 29. septembra 2021, v ktorom zotrval na svojich záveroch vyjadrených v preskúmanom rozhodnutí a v plnom rozsahu sa stotožnil s napadnutým rozsudkom. Navrhol, aby Najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť zamietol ako nedôvodnú v celom rozsahu a aby potvrdil napadnutý rozsudok s tým, že žalobcovi náhradu trov konania neprizná.

13. Vyjadrenie žalovaného bolo dňa 11. októbra 2021 doručené žalobcovi na vedomie.

IV.

14. Najvyšší správny súd, na ktorý podľa § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších prešiel od 1. augusta 2021 výkon súdnictva vo všetkých veciach, v ktorých je od 1. augusta 2021 daná jeho právomoc, rozhodujúc v senáte podľa § 438 ods. 2 SSP, ako súd konajúci o kasačnej sťažnosti [§ 11 písm. h) SSP] po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávneným subjektom (§ 442 ods. 1 SSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 443 ods. 1 SSP), na zákonom určenom mieste (§ 444 ods. 1 SSP), proti právoplatnému rozhodnutiu správneho súdu (§ 438 ods. 1 SSP), a je prípustná, resp. jej prípustnosť nie je vylúčená (§ 439 SSP),

bez ohľadu na uplatnené kasačné body (§ 453 ods. 2 SSP), bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) dospel k záveru, že kasačnej sťažnosti nemožno vyhovieť.

15. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

16. Podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

17. Podľa § 199 ods. 1 písm. a) SSP sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

18. Podľa § 11 písm. h) SSP Najvyšší správny súd rozhoduje o kasačných sťažnostiach.

19. Podľa § 2 zákona č. 461/2003 Z. z. sociálne poistenie podľa tohto zákona je

a/ nemocenské poistenie ako poistenie pre prípad strany alebo zníženie príjmu zo zárobkovej činnosti a na zabezpečenie príjmu v dôsledku dočasnej pracovnej neschopnosti, tehotenstvo, materstvo,

b/ dôchodkové poistenie, a to 1/ starobné poistenie ako poistenie na zabezpečenie príjmu v starobe a pre prípad úmrtia, 2/ invalidné poistenie ako poistenie pre prípad poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v dôsledku dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu poistenca a pre prípad úmrtia,

c/ úrazové poistenie ako poistenie pre prípad poškodenia zdravia alebo úmrtia v dôsledku pracovného úrazu, služobného úrazu a choroby z povolania.

20. Podľa §13 ods. 3 písm. b) zákona z úrazového poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytuje úrazová renta.

21. Podľa § 88 ods. 1 zákona poškodený má nárok na úrazovú rentu, ak v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má viac ako 40-percentný pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca alebo činnosť osoby uvedenej v §17 ods. 2 a nedovŕšil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok. Pokles pracovnej schopnosti, sa posudzuje na účely odseku 1 v súvislosti s plnením pracovných úloh uvedených v § 8 ods. 4 alebo s činnosťami uvedenými v §17 ods. 2, alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh, alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami (§88 ods. 3 veta prvá zákona).

22. Podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci.

23. Dôvod kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP spočívajúci v rozhodnutí krajského súdu založenom na nesprávnom právnom posúdení veci (za súčasného porušenia zákona) je jedným z najčastejších dôvodov tohto opravného prostriedku. Jeho opodstatnenosť je daná v prípadoch, ak kasačný súd dospeje k záveru, že na prejednávajúcu vec mal byť aplikovaný iný právny predpis, než aký aplikoval krajský súd, alebo ak bol síce aplikovaný správny právny predpis, ale krajský súd ho nesprávne vyložil. Nesprávne právne posúdenie pritom môže spočívať v právnych predpisoch tak hmotného, ako aj procesného práva.

24. Predmetom tohto kasačného konania je posúdenie správnosti záveru krajského súdu, ktorý sa po preskúmaní veci stotožnil s rozhodnutím žalovaného o tom, že pokles pracovnej schopnosti žalobcu podľa § 88 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. je daný v rozsahu 70 %, a správnu žalobu ako nedôvodnú zamietol podľa § 190 SSP, teda správnosť aplikácie predmetných ustanovení na danú vec.

25. Kasačný súd z obsahu spisov tak mal preukázateľne zistené, že dňa 27. mája 2015 bola Sociálnej poisťovni, pobočka Košice doručená žiadosť žalobcu o priznanie úrazovej renty podľa § 88 zákona č. 461/2003 Z. z. v súvislosti s pracovným úrazom zo dňa 12. septembra 1975, kedy žalobca ako učeň bol zasiahnutý elektrickým prúdom s následnou popáleninou 65 % tela a zamestnávateľa Východoslovenské železiarne národný podnik Košice, t. č. U.S.Steel Košice s.r.o. Košice. Od vzniku úrazu bol opakovane veľa krát hospitalizovaný.

26. Podkladom pre vydanie rozhodnutia zo dňa 28. januára 2016 bola lekárska správa posudkového lekára sociálneho poistenia zo dňa 24. novembra 2015, v ktorom bola žiadateľovi stanovená miera poklesu pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty vo výške 60 % s dátumom vzniku 22. januára 2015. Proti rozhodnutiu zo dňa 28. januára 2016 podal poškodený opravný prostriedok. Posudková lekárka ústredia sociálnej poisťovne v odvolacom konaní navýšila pôvodne stanovenú mieru poklesu pracovnej schopnosti na 70 % a určila dátum vzniku nároku na úrazovú rentu na 1. júl 2011.

27. Na základe opravného prostriedku žiadateľa krajský súd napadnuté rozhodnutie správneho orgánu z 28. januára 2016 zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie. Dôvodil tým, že správny orgán pri rozhodovaní vychádzal z nesprávne zisteného skutkového stavu v otázke pravdepodobného zárobku žiadateľa, keď pri výpočte úrazovej renty a aplikácii príslušných zákonných ustanovení vychádza zo základu pre výpočet pravdepodobného denného vymeriavacieho základu zisteného zamestnávateľom z vreckového učňa - žiadateľa. Krajský súd uložil správne orgánu v ďalšom konaní povinnosť zistiť pravdepodobný denný vymeriavací základ žiadateľa a vyžiadať si správny zárobok navrhovateľa u zamestnávateľa ako základ pre výpočet úrazovej renty, a vo veci znovu rozhodnúť.

28. Správny orgán v ďalšom konaní (po vrátení veci krajským súdom) požiadal zamestnávateľa o oznámenie pravdepodobného denného vymeriavacieho základu novonastúpeného zamestnanca v pracovnej pozícii prevádzkový elektromontér elektrikár-údržbár) pred utrpením pracovného úrazu v mesiaci august 1975. Zamestnávateľ dňa 14. marca 2018 oznámil, že pravdepodobný vymeriavací základ poškodeného je 1,9054 eur, ktorý bol určený z priemernej sumy vymeriavacích základov zamestnancov pracujúcich vo funkcii elektrikár dosiahnutých v rozhodujúcom období odo dňa 1. augusta 1975 do dňa 31. augusta 1975, t.j. vo výške 1.722,- Sk a počtu 30 kalendárnych dní rozhodujúceho obdobia.

29. V novom/ďalšom konaní bola opäť požiadaná posudková lekárka sociálneho poistenia o vypracovanie novej lekárskej správy. V lekárskej správe zo dňa 15. augusta 2018 posudková lekárka uviedla, že z pracovnej náplne elektrikára vyplýva, že poškodený nemôže vykonávať 70 % pracovných úkonov (pravidelná údržba elektronických zariadení a zabezpečenie ich plnej funkčnosti, pravidelná kontrola jednotlivých zariadení, operatívne riešenie vzniknutých problémov na elektrotechnických zariadeniach, pripájanie, zapájanie a odpájanie elektrických zariadení) a ostatných 30 % pracovných činností môže aj naďalej vykonávať. Na základe pôrazových funkčných zmien a pracovnej náplne elektrikára určila mieru poklesu pracovnej schopnosti poškodeného v rozsahu 70 % s dátumom vzniku odo dňa 1. júla 2011, teda dňom výrazného zhoršenia pôrazového stavu, súčasne dňom ukončenia pracovnej činnosti. Sociálna poisťovňa, ústredie Bratislava rozhodnutím č. 16349-45/2018-BA zo dňa 11. septembra 2018 rozhodlo:

- o priznaní nároku na úrazovú rentu odo dňa 1. júla 2011 v sume 195,40 eur mesačne,

- nárok na výplatu úrazovej renty odo dňa 01. júla 2011 do 26. mája 2012 z dôvodu premlčania nepriznal

- zároveň priznal nárok na čiastočnú výplatu úrazovej renty odo dňa 27. mája 2012 do dňa 31. mája 2012 v sume 32,60 eur.

30. Po doručení rozhodnutia zo dňa 11. septembra 2018 žalobca listom zo dňa 19. septembra 2018 správne orgánu oznámil, že „...nepožaduje o vysvetlenie výpočtu denného vymeriavacieho základu a sumy úrazovej renty, ale žiada o odpoveď na otázku, či bolo povinnosťou Sociálnej poisťovne archivovať a zachovať záznamy ťažkých úrazov s trvalými následkami, ktoré sa stali pred vznikom Slovenského štátu, teda z bývalého režimu“. Zároveň oznámil, že jeho pracovný úraz musí byť odškodnený na 100%. V následnom odvolaní proti rozhodnutiu z 11. septembra 2018 žiadal o stanovenie miery poklesu pracovnej schopnosti v rozsahu 100 %. Žalovaný rozhodnutím číslo 74764-4/2018-BA zo dňa 2. januára 2019 odvolanie v celom rozsahu zamietol a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne ústredie č. 16349-45/2018-BA zo dňa 11. septembra 2018.

31. Krajský súd v Košiciach na základe správnej žaloby v sociálnej veci rozsudkom zo dňa 14. júla 2021 v konaní sp. zn. 3Sa/10/2019-133 správnu žalobu o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného č. 74764-4/2018-BA zo dňa 2. januára 2019 podľa § 190 SSP zamietol. Žalobca proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

32. Najvyšší správny súd po vyhodnotení (dvoch kasačných námietok) uvedených v kasačnej sťažnosti žalobcu (v kasačnom konaní zastúpeného advokátkou) a vo vzťahu k súdnemu a pripojenému administratívne mu spisu konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa v zásade odchyľil od argumentov a relevantných právnych záverov uvádzaných krajským súdom vo veci samej, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku.

33. Kasačný súd mal z obsahu spisov za preukázateľne zistené, že žiadateľ o úrazovú rentu absolvoval v rokoch 1976 až 1980 Strednú priemyselnú školu elektrotechnickú. Po strednej škole vykonával elektrostavebné práce v JRD Šarišské Dravce, okres Prešov (v rokoch 1981 až 1983). Po zrušení pridruženej výroby pracoval od roku 1983 do roku 1981 v JRD Tovarné; po zrušení pridruženej

výroby od roku 1984 do 1989 v JRD Bušince. V rokoch 1989 do 2011 mal živnostenské oprávnenie, bol živnostník - prevádzkový elektrikár. Žalobca ako učeň 3. ročníka Stredného odborného učilišťa pri VSŽ Energetika v Košiciach, utrpel dňa 12. septembra 1975 pracovný úraz elektrickým prúdom, s následnou popáleninou 65 % povrchu tela. Od úrazu bol opakovane viackrát hospitalizovaný na oddelení plastickej chirurgie viacerých nemocníc.

Z lekárskej správy posudkovej lekárky sociálneho poistenia vyplýva nasledovná pracovná náplň elektrikára:

- pravidelná údržba elektrotechnických zariadení a zabezpečovanie ich plnej funkčnosti,
- vykonávanie pravidelnej kontroly jednotlivých zariadení podľa kontrolného plánu,
- operatívne riešenie vzniknutých problémov na rozvážačoch a iných elektrotechnických zariadeniach,
- čítanie technickej dokumentácie a dodržiavanie pracovných postupov, v nadväznosti na dokumentáciu,
- navrhovanie rozmiestnenia elektrického vedenia, rozvážačov, hlavných a vedľajších vypínačov a výstražných tabuliek,
- pripájanie, zapájanie a odpájanie zásuviek, rozvážačov, vypínačov prípojok, ističov, poistiek, transformátorov a iných elektrických zariadení,
- dodržiavanie predpisov bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci,
- znalosť používania elektrikárskych nástrojov a prístrojov.

Z pracovnej náplne elektrikára posudková lekárka sociálneho poistenia zistila, že na základe poúrazových zmien posudzovaný nemôže vykonávať 70 % pracovných úkonov (pravidelná údržba elektrotechnických zariadení a zabezpečovanie ich plnej funkčnosti, pravidelná kontrola jednotlivých zariadení, operatívne riešenie vzniknutých problémov na elektrotechnických zariadeniach, pripájanie, zapájanie a odpájanie elektrických zariadení), ostatných 30 % z pracovnej činnosti môže vykonávať (vedenie prevádzkových denníkov, čítanie technickej dokumentácie, navrhovanie rozmiestnenia elektrického vedenia, dodržiavanie predpisov bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, znalosť používania elektrikárskych nástrojov a prístrojov). Na základe poúrazových funkčných zmien a pracovnej náplne bola stanovená miera poklesu pracovnej schopnosti naďalej 70 %. Dátum vzniku úrazovej renty posudková lekárka sociálneho poistenia určila naďalej od 1. júla 2011, dňom výrazného zhoršenia poúrazového stavu, súčasne dňom ukončenia pracovnej činnosti. Rovnaký posudkový záver bol prijatý posudkovou lekárkou sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice dňa 15. augusta 2018. Sťažovateľ v kasačnej sťažnosti namietal nesprávnosť uvedených záverov a tvrdí, že od 1. júla 2011, odkedy došlo k výraznému zhoršeniu poúrazového stavu žiadateľa o úrazovú rentu, t. j. odo dňa vzniku nároku na úrazovú rentu, zdravotné následky po úraze z roku 1975 mu neumožňujú vykonávať prácu elektrikára vôbec, a to ani v rozsahu 30 % v zmysle záverov žalovaného. Ako dôkaz ku kasačnej sťažnosti predložil Nález Univerzitnej nemocnice Bratislava, Nemocnica Ružinov, Ambulancia Kliniky popálením a rekonštrukčnej chirurgie z 31. augusta 2021, z ktorej ako uvádza vyplýva, že má diagnózu Neskoré následky popálenia a poleptania... V súvislosti s predmetnou lekárskou správou sťažovateľ poznamenal, že: „...nie je elektrotechnický inžinier, ktorý by mohol vykonávať svoju prácu „od stola“, je elektrikár so stredoškolským vzdelaním s maturitou, ktorého pracovný výkon spočíva práve v úkonoch, ktoré vykonávať nemôže“. Sťažovateľ trvá na tom, že miera poklesu jeho pracovnej schopnosti vzhľadom na pracovnú náplň elektrikára dosahuje mieru 100 %.

34. K primárnej námietke žalobcu týkajúcej sa jeho 70 % poklesu pracovnej schopnosti kasačný súd uvádza, že pri posudzovaní miery poklesu pracovnej schopnosti posudkový lekár vykonávajúci lekársku posudkovú činnosť neskúma pokles pracovných schopností poškodeného voči všetkým pracovným zariadeniam, ktoré by mohol poškodený potencionálne vykonávať, ale len voči jednému „doterajšiemu“ pracovnému zaradeniu, v ktorom vznikol pracovný úraz alebo choroba z povolania. V prípade sťažovateľa je potrebné poznamenať, že v čase vzniku úrazu bol poškodený žiakom strednej školy. Po úraze študoval na strednej priemyselnej škole elektrotechnickej a po utrpení pracovného úrazu reálne vykonával prácu elektrikára 30 rokov. V súvislosti s hodnotením miery poklesu pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty v porovnaní s posúdením miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. pre účely invalidného dôchodku (na ktorý vznikol sťažovateľovi právny nárok) je potrebné zdôrazniť, že v prípade invalidného dôchodku a úrazovej renty ide o dve samostatné dávky, u ktorých zákonodarcu samostatne upravil podmienky pre vznik nároku na tieto dávky. Kým jednou z podmienok vzniku nároku na invalidný dôchodok podľa

§70 ods. 1 zákona je invalidita, teda viac ako 40 % pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca pojem „pokles schopnosti vykonáva zárobkovú činnosť“ nie je totožný s pojmom „pokles vykonávať doterajšiu činnosť“. Doterajšiu činnosťou sa rozumie schopnosť vykonávať akékoľvek zamestnanie, nielen zamestnanie vykonávané pred úrazom, resp. pred vznikom invalidity. Vzhľadom na uvedené nie je pre posúdenie nároku na výplatu úrazovej renty žalobcu. Z uvedeného preto vyplýva, že pokles pracovnej schopnosti na účely úrazovej renty môže byť ohodnotený iným (vyšším alebo nižším, prípadne rovnakým) percentom poklesu pracovnej schopnosti, ako bude miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na účely invalidity (pre neskoré následky popálením bola menovanému určená 60 % miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť s navýšením o 10 % pre iné zdravotné postihnutie - bolesti chrbta a hypertenziu), pre to isté zdravotné postihnutie. Pri posudzovaní pracovnej schopnosti poškodeného sťažovateľa bol stupeň funkčného postihnutia organizmu následkom pracovného úrazu, napriek tomu že v čase vzniku úrazu bol len učeň, určený z pracovnej náplne - profesiogramu pracovného zaradenia. Sťažovateľ napriek námietkam vzneseným v kasačnej sťažnosti, týkajúci sa uvedeného kasačného bodu, dôkaz ktorý by preukázal iné - 100 % - určenie miery poklesu pracovnej schopnosti, okrem lekárskeho nálezu z 31. augusta 2021, nepredložil. Pri posudzovaní nároku na úrazovú rentu nie je pre záver o poklese pracovnej schopnosti rozhodujúce len posúdenie zhoršenia zdravotného stavu, ale treba posúdiť aj vplyv takéhoto zhoršenia na pokles pracovnej schopnosti vykonávať doterajšie zamestnanie (rozsudok NS SR sp. zn. 4Sžso/44/2009).

35. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší správny súd nepovažoval kasačnú sťažnosť žalobcu za dôvodu, a preto ju podľa § 461 SSP zamietol.

36. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní úspech nemal, ich náhradu nepriznal (§467 ods. 1 SSP v spojení s §167 ods. 1 SSP) a žalovanému ich nepriznal, keďže nebola splnená podmienka výnimočnosti (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s §168 veta druhá SSP).

37. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.